

ÆLDREMINISTERIET

Præsentation af lovforslag

Lovforslag til ældrelov, lov om
ældretilsyn, lov om lokalplejehjem
og lov om friplejeboliger

Forslag til ældrelov

Lovens formål, bærende værdier og anvendelsesområde

Formål (§ 1, stk. 1)

- Rammer for en ældrepleje, der understøtter en alderdom, som er præget af mest mulig livsglæde, selvhjulpenhed og tid til omsorg og nærvær.

Bærende værdier (§ 1, stk. 2)

- Den ældres selvbestemmelse
- Tillid til medarbejderne og den borgernære ledelse og
- Et tæt samspil med de pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfund.

Anvendelsesområde (§ 2)

- Personer, der har nået folkepensionsalderen og har behov for pleje og omsorg til varetagelsen af den daglige livsførelse, på grund af nedsat funktionsevne, der er opstået i forbindelse med personens aldring (stk. 1).
- Ældre personer under folkepensionsalderen, når det vurderes, at behovet for pleje og omsorg svarer til det behov, som personer over folkepensionsalderen kan have (stk. 2).

Formålet og bærende værdier sætter overordnet retning for den måde, ældreplejen skal styres, leveres, dokumenteres og kontrolleres.

Afspejles desuden i lovens materielle bestemmelser om forebyggelse, samspil med civilsamfund m.v., helhedspleje og frit valg af leverandører af helhedspleje og madlevering.

Et alment område, da alle i løbet af alderdommen kan få behov for ældrepleje. Dvs. specifikke regler for ældreplejen, der kan understøtte ambitionerne for fremtidens ældrepleje

En snæver undtagelsesbestemmelse ifht. personer, der med rimelighed kan betegnes som ældre, og dermed hensigtsmæssigt omfattes af ældreplejen. F.eks. relevant ifht. til personer i udsathed, som kan ældes tidligere.

Forebyggelse

En generel forebyggende og opsøgende tilgang (§ 4)

- Kommunen har **pligt** til at tilvejebringe en generel forebyggende indsats, og herunder **iværksætte opsøgende** indsatser.
- Indsatsen skal understøtte en alderdom med mest mulig selvhjulpethed.
- Der stilles ikke krav til formen. Det betyder også, at kommunerne **kan vælge at fortsat at tilbyde forebyggende hjemmebesøg**.

En rehabiliterende tilgang (§ 5)

- Helhedsplejen **skal** gives med et forebyggende, rehabiliterende og vedligeholdende sigte.

Generelle tilbud med aktiverende og forebyggende sigte (§ 6)

- Kommunen **kan** iværksætte eller give tilskud til generelle tilbud med aktiverende og forebyggende sigte.
- Kan være civilsamfundsaseret tilbud.
- Videreførelsen af SEL § 79 – kun målrettet ældre.

Helhedspleje i form af få, sammenhængende og rummelige pleje- og omsorgsforløb (§§ 9-11)

§ 9

- Forpligter til **politisk stillingtagen lokalt** om de **få**, sammenhængende og rummelige pleje- og omsorgsforløb. Kommunalbestyrelsen træffer **beslutning om de overordnede rammer** for, hvordan helhedspleje og borgernær visitation skal organiseres, tilrettelægges og udmøntes lokalt.
- Fastsætter hvilke former for hjælp, der indgår i forløbet, dvs. praktisk hjælp, personlig pleje og den kommunale genoptræning uden forudgående sygehusindlæggelse.
- Forpligter til, at oplysninger om rammer og indhold i pleje- og omsorgsforløbene er **tilgængelige for borgerne**.

§ 10

- Regulerer **forpligtelse til at tilbyde** et pleje- og omsorgsforløb, som muliggør en løbende tilpasning af hjælpen inden for det tildelte forløb i takt med udvikling af borgerens behov og ressourcer.
- Definerer **målgruppen**: personer omfattet af loven og med behov for hjælp og støtte til den daglige livsførelse pga. nedsat fysisk, psykisk eller social funktionsevne.

§ 11

Regulerer krav til den konkrete tilrettelæggelse og udførelse af et pleje- og omsorgsforløb:

- Hjælpen skal løbende tilrettelægges og udføres på baggrund af **dialog ml. medarbejder og modtager** af hjælpen og ud fra faglig vurdering af modtagerens behov og ressourcer

Hjælpen skal tage afsæt i:

- En **helhedsorienteret** indsats m. hensyntagen til borgerens samlede **livssituation**
- **Tværfaglighed**
- **Kontinuitet, fleksibilitet og sammenhæng** i hjælpen med færrest mulige forskellige medarbejdere i hjemmet
- Borgerens **selvbestemmelse** og løbende **indflydelse** på hjælpen.

Klageadgang (§§ 29 og 30)

Forvaltningsretlig afgørelse

- Der vil ligesom i dag skulle træffes en forvaltningsretlig afgørelse ved indgangen til hjælpen, og kommunalbestyrelsen skal ved afgørelsen skriftligt oplyse om indholdet af tilbuddet.
- Den forvaltningsretlige afgørelse vil ligesom i dag skulle leve op til de forvaltningsretlige krav om bl.a. sagens oplysning, begrundelse og partshøring.
- Der kan lige som i dag klages til Ankestyrelsen over afgørelsen. Retssikkerhedslovens klageregler vedr. proces for klage, klagefrister, genvurdering af sager m.v. finder tilsvarende anvendelse.

Faktisk forvaltningsvirksomhed

- Den **løbende justering** af hjælpen inden for det tildelte pleje- og omsorgsforløb efter § 10 betragtes som faktisk forvaltningsvirksomhed → dvs. ikke en afgørelse i forvaltningsretlig forstand, når hjælpen inden for forløbet justeres → ikke klageadgang til Ankestyrelsen.
- Ved **utilfredshed** med den faktiske forvaltningsvirksomhed, herunder de faglige vurderinger vedr. den aktuelle hjælp → klageadgang til kommunalbestyrelsen og borgmesteren.
- Ved væsentlige ændringer i den ældres behov, som vurderes ikke at kunne rummes inden for det tildelte forløb → pligt til at træffe en ny forvaltningsretlig afgørelse, hvor den ældres samlede situation genvurderes. Klageadgang til Ankestyrelsen.

Frit valg (§§18-22)

- Ældreloven viderefører en række gældende bestemmelser om frit leverandørvalg på ældreområdet.
- Som noget nyt fremgår:
 - Private leverandører skal **kunne levere helhedspleje**.
 - Det betyder, at private leverandører, udover at levere praktisk hjælp og personlig pleje, skal kunne tilbyde **genoptræning**
 - Efterberegning af kommunernes afregningspriser til private leverandører skal som minimum finde sted i forbindelse med aflæggelse af årsregnskab
 - Både kommuner og private leverandører forpligtes til at **efterbetale** afvigelser mellem afregningspris og faktisk pris
 - Der bliver fastsat regler om en **fast overheadsats**, der anvendes ved afregningen af private leverandører på baggrund af et analysearbejde.
- Formålet med ændringerne er, at offentlige og private leverandører får lige vilkår til at levere ældrepleje.

Forslag til lov om ældretilsyn

Forankring, uvildighed, ensartethed og idriftsættelse

Forankring (§ 3)

- Tværkommunal forankring af ældretilsynet i tre kommuner – én øst for Storebælt og to vest for Storebælt.
- Processen med de kommende ældretilsynskommuner pågår p.t.
- Forsøgsordningen med det statslige ældretilsyn i regi af Styrelsen for Patientsikkerhed og det kommunernes ældretilsyn ophører pr. 1. juli 2025.

Uvildighed (§ 3, stk. 2)

- Ældretilsynskommunerne og de kommuner, hvor de skal føre tilsyn med plejehjem og hjemmeplejen i, bliver fastsat i en bekendtgørelse.

Ensartethed (§ 7, stk. 5 og § 14)

- Sundhedsstyrelsen får en faciliterende og praksiskoordinerende rolle i forhold til, at tage ansvar for at få viden og praksis på tværs de udpegede ældretilsynskommuner koordineret og ajourført.
- Ældreministeriet udarbejder sammen med relevante aktører et koncept for vurdering af kvalitet i helhedsplejen samt vejledningsmateriale.

Etableringsperiode og idriftsættelse (§ 15)

- Etablering fra den 1. januar 2025 til den 1. juli 2025.

Tilgang, formål, metode og opgaver/funktioner

Tilgang og formål (§ 1)

- Tillid til medarbejderne og ledelsen → en hjørnesten i ældrereformen.
- Støtte plejehjem, hjemmeplejen og andre leverandører af helhedspleje i at sikre kvalitet i helhedsplejen.

Metode (§ 1)

- Læringsorienteret dialog – før, under og efter tilsyn.

Opgaver/funktioner (§§ 4-7)

- Opstartsmøde med plejehjem, hjemmeplejen og andre leverandører af helhedspleje.
- Rådgivnings- og sparringsfunktion om kvalitet i helhedsplejen.
- Ældrelinjen → en direkte indgang ind til tilsynet, hvor man som ældre, pårørende, medarbejder m.fl. kan henvende sig – med muligheden for at være anonym – med oplysninger om bekymrende forhold på plejehjem, i hjemmeplejen og andre leverandører af helhedspleje.
- Risikobaseret og reaktivt tilsyn med kvalitet i helhedsplejen inden for en femårig periode.

Et risikobaseret og reaktivt tilsyn samt samtilsyn på plejehjem

Risikobaseret og reaktivt tilsyn med kvalitet i helhedsplejen inden for en femårig periode (§ 7, stk. 1-3)

1. Den ældres selvbestemmelse.
2. Tillid til medarbejderne og den borgernære ledelse.
3. Et tæt samspil med de pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfund.

Mundtlig orientering og skriftlig tilbagemelding på tilsyn (§ 7, stk. 4)

Sanktionsmuligheder (§ 9)

1. Påbud om inden for en nærmere fastsat frist at sikre kvalitet i helhedsplejen inden for et eller flere af temaerne.
2. Påbud om at modtage den nødvendige rådgivning og sparring.
3. Forbud mod indflytning af nye beboere i plejeenheden for en bestemt periode
4. Forbud mod indtag af nye borgere hos leverandører for en bestemt periode.

Samtilsyn på plejehjem (§ 8)

- Udtager flere tilsynsmyndigheder (ældretilsynet, Arbejdstilsynet, det sundhedsfaglige tilsyn) uafhængigt af hinanden samme plejehjem til tilsyn i det samme kalenderår, udfører de tilsynsmyndigheder tilsynet samtidig.

Forslag til lov om lokalplejehjem

Definition af lokalplejehjem

Et 'lokalplejehjem' defineres ved:

1. Et aktieselskab, der varetager driften af plejehjemmet, herunder ansætter direktion og medarbejdere og leverer den hjælp og støtte, som borgere har behov for efter ældreloven og serviceloven.
2. Boliger, der ejes af enten almene boligselskaber eller kommuner, og som udlejes af boligorganisationen eller kommunen til personer, der opfylder betingelserne for at få anvist en almen ældrebolig, jf. § 5, stk. 2, i lov om almene boliger m.v., eller et plejehjem, jf. § 46 i ældreloven.
3. At indgå i den kommunale forsyning og ved at kommunalbestyrelsen har anvisningsretten til boligerne.

Opgaver

Det kommunale aktieselskabs opgaver (§ 1, stk. 1 og 2)

- En eller flere kommunalbestyrelser kan etablere et kommunalt aktieselskab, der driver lokalplejehjem
- Lokalplejehjem skal levere hjælp og støtte m.v. efter ældreloven eller lov om social service
- Kommunalbestyrelsen udøver anvisningsretten til lokalplejehjem

Tilkøbsydelser (§ 2, stk. 1 og 2)

- Det kommunale aktieselskab vil kunne sælge tilkøbsydelser på markedsvilkår
- Tilkøb må ikke træde i stedet for den hjælp, borgeren er berettiget til
- Det kommunale aktieselskab må ikke tilbyde ydelser, der er konkurrenceforvridende.

Etablering og afregning

Aktieselskab (§ 3, stk. 1)

- Et kommunalt aktieselskab, der driver lokalplejehjem, etableres efter reglerne i selskabsloven.
- Det kommunale aktieselskab kan alene ejes af en kommune eller flere kommuner

Afregning og regnskabsaflæggelse (§ 8-9)

- Kommunalbestyrelsens fastsættelse af lokalplejehjems afregningspriser vil følge afregningsmodellen for friplejeboligleverandører.
- Det kommunale aktieselskabs årsregnskab skal indeholde et særskilt regnskab for salg af tilkøbsydelse.

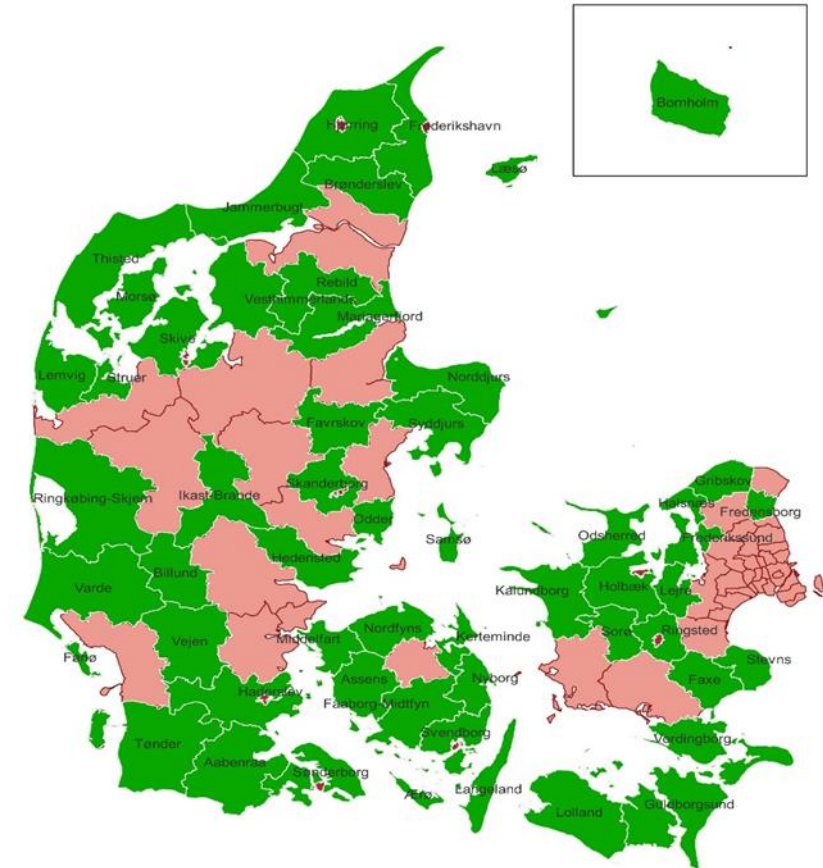
Forslag til lov om ændring af friplejeboligloven m.v.

Bedre rammer for etablering af friplejehjem

Forbedrede rammer for etablering af friplejeboliger med støtte:

- Rammerne forbedres ved, at friplejeboliger omfattes af ordningen med 100 pct. statsgaranterede lån og obligationer til finansiering af almene boliger.
- Finansieringsordningen gælder alene i områder, hvor markedsvilkårene ikke gør det muligt at etablere ustøttede friplejeboliger.
- Friplejeboligleverandører i andre områder vil fortsat have mulighed for at optage lån med op til 75 pct. statsgaranti efter den gældende finansieringsordning.
- at finansieringsordningen skal omfatte land- og oplandskommuner, bortset fra byer med mere end 20.000 indbyggere (grønne områder).
- Herudover forslås det at forhøje kvoten fra 225 til 400.

Forbud for friplejeboligleverandører at afvise borgere

- Det foreslås, at friplejeboligleverandører ikke kan afvise at udleje ledige boliger, hvis
 - Borgeren ikke tilslutte sig friplejehjemmet evt. værdigrundlag
 - Friplejeboligleverandøren ikke vurderer at kunne levere de ydelser, som personen er visiteret til

Revision af reglerne for salg af støttede friplejeboliger

- Følgende foreslås:
 - At markedspris anvendes i stedet for offentlige vurderinger.
 - Der indføres betingelse om fortrinsvis salg som fortsat støttede plejeboliger.
 - Kommende friplejeboligleverandører garanteres ikke sit kapitalindskud ved afhændelse.
 - Forbud mod *sale and lease back*- aftaler om støttede friplejeboliger.